

Politik och kommunikation
Erik Thornström, 08-677 27 08
erik.thornstrom@energiforetagen.se

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

E-post: fi.registrator@regeringskansliet.seKopia till: henrik.kjellberg@regeringskansliet.se

Remiss av promemorian Slopad nedsättning av energiskatt på bränslen i vissa sektorer

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen avstyrker den föreslagna utformningen på förslaget att slopa skattenedsättningen av energiskatt för uppvärmningsbränslen även om det skulle innebära en mer enhetlig energibesättning av bränslen. Ett generellt undantag från energiskatt bör införas för "icke-livsmedelsbaserade" bioolja, exempelvis UCOME och skogsbaserad metanol. Vi anser också att en höjd energiskatt bör införas stegvis med en längre framförhållning för berörda aktörer i syfte att begränsa effekterna för berörda industriers konkurrenskraft. Generellt saknas också närmare utredningsunderlag och konsekvensanalyser som motiverar förslaget.

Energiföretagen Sverige avstyrker förslaget om att råttolja som förbrukas för framställning av värme i annan kraftvärmeproduktion än den som sker i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet ska omfattas av full energiskatt och 91 procent av koldioxidskatten. Detta innebär att råttolja får samma skattesats som tas ut på fossil eldningsolja för uppvärmningsändamål. Det är orimligt att införa en beskattning utifrån att vissa sektors användning av en produkt ska skyddas från konkurrens från andra aktörer. Det är likaså anmärkningsvärt att regeringen återigen inför en icke-aktörsneutral beskattning av kraftvärmeverk som skickar ytterligare negativa politiska signaler för planerbar kraftproduktion med kraftvärme. Förslaget undergräver också Sveriges EU-hållning angående biobränslen, och förslaget går därigenom går stick i stäv med de energi- och klimatpolitiska målen.

Slopad energiskattenedsättning för uppvärmningsbränslen i industrin

Energiföretagen Sverige avstyrker den föreslagna utformningen av förslaget om att slopa skattenedsättningen av energiskatt för uppvärmningsbränslen även om det innebär en något mer enhetlig energibesättning av bränslen. Ett generellt undantag från energiskatt bör införas för "icke-livsmedelsbaserade" bioolja, exempelvis UCOME och skogsbaserad metanol. Vi avser inom kort inkomma med ytterligare underlag till Finansdepartementet i denna fråga.

Vi anser också att en höjd energiskatt bör införas stegvis med en längre framförhållning för berörda aktörer i syfte att begränsa effekterna för berörda industriers konkurrenskraft. En mer rimlig tidsplan vore att ge berörda aktörer tid för anpassning under ett par års tid med tanke på att det kan vara komplexa produktionsprocesser som behöver ändras för att möjliggöra en konvertering till förnybara bränslen eller el. Det skulle innebära att ett första steg med nedsättning från 70 procent till 35 procent skulle förskjutas med ett halvår till den 1 januari 2022. Och i ett andra steg avskaffa skattenedsättningen helt från och med den 1 januari 2023. Det är rimligt, såsom det föreslås i promemorian, att möjligheten till återbetalning av energiskatt på bränslen som förbrukats för framställning av värme eller kyla som levererats för de aktuella ändamålen från fjärrvärmeföretag fasas ut i takt med att energiskatten höjs.

Generellt saknas också närmare utredningsunderlag och konsekvensanalyser som motiverar förslaget. I promemorian anges att huvudsyftet med den slopade nedsättningen är att öka incitamenten för en effektivare energianvändning. Det kan dock konstateras att promemorian inte anger några uppskattningar av hur stora energieffektiviseringseffekter som beräknas uppnås med skatteförslaget, vilket är en brist. Det kan också konstateras att Sverige valt att utgå från effekterna och beräkna energibesparingen av de generella styrmedel som energi- och koldioxidskatter utgör för att uppnå energisparkraven för 2021-2030 enligt artikel 7 i EU:s energieffektiviseringsdirektiv. Men energisparbetinget beräknas uppnås med redan befintliga skatteåtgärder och svenska regeringen räknar i dag heller inte med effekterna av industrins energibesättning. Det saknas därmed behov av föreslagna skattehöjningar för att uppnå energisparbetinget till 2030.

Det saknas också en redovisning av vilka effekter skatteförslaget bedöms få i förhållande till det nationella svenska energiintensitetsmålet på 50 procents effektivare energianvändning till 2030 och om det finns ett behov av ytterligare åtgärder för att nå detta mål. Det saknas också bedömningar av vilka effekter som uppstår gällande förändrade bränsleprisrelationer, vilket gör att miljöeffekterna generellt är svårt att uppskatta.

Det är också viktigt att skilja på energiskattens roll som i första hand är fiskal och inte miljöstyrande. Energiskatten ska heller inte blandas ihop med koldioxidskatten som är det primära styrmedlet för minskade klimatutsläpp utanför den handlande sektorn. EU ETS är i övrigt det primära styrmedlet för minskade koldioxidutsläpp. För trovärdigheten i den gröna skatteväxlingen är det också angeläget att klargöra vilka primära styreffekter som avses uppnås och att dessa kvantifieras.

Energiskattebefrielse bör införas för ”icke-livsmedelsbaserade” biooljor

Vi vill påtala att det är betydande volymer biooljor, främst RME (rapsmetylester), som också påverkas av förslaget om höjd energiskatt liksom andra icke-grödebaserade biooljor som UCOME och skogsbaserad metanol. Att beskattningsmässigt jämställa biooljor med fossila bränslen går stick i stäv med de energi- och klimatpolitiska målen då det innebär ökade koldioxidutsläpp, eftersom det ger incitament till återgång till fossila bränslen. Vi konstaterar att det är många verksamheter som av kostnadsskäl tvingas återgå till användning av fossila bränslen i samband med att det införs beskattning av vissa biooljor den 1 januari 2021. Att låta förslaget omfatta skattepliktiga biooljor fördyrar och försenar

den pågående utfasningen av kvarvarande fossila bränslen. Promemorian saknar en närmare analys av vilka effekter som uppstår för specifika verksamheter.

I syfte att minska de negativa konsekvenserna av skatteförslaget för användningen förnybara biooljor anser vi att regeringen bör införa en ny avgränsning i lagen om skatt på energi som innebär att åtminstone de biooljor som inte är "livsmedelsbaserade" bör undantas från energiskatt. Vi föreslår att en ny sådan avgränsning av biooljor för uppvärmningsändamål införs med skattebefrielse för bland annat UCOME med stöd av artikel 44 i EU:s gruppundantagsförordning (GBER). Artikel 44 i GBER ger möjlighet för nedsättning av miljöskatter enligt energiskattedirektivet (2003/96/EG) vilket inkluderar de biobränslen som anges i artikel 16 i energiskattedirektivet. En sådan avgränsning skulle också underlätta och påskynda omställningen eftersom UCOME är substituerbar med RME och finns tillgänglig i större volymer inom EU.

UCOME är ett samlingsnamn för bioolja-produkter produceras från rest- och avfallsprodukter. De kan vara rester och avfall från raps, soja eller andra grödor som är förestrad till olika typer biodieselprodukter. Det är viktigt att påpeka att det inte är foder- eller växtbaserade grödor inte heller vegetabiliska oljor eller fetter utan dessa produkter klassas i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen som rest- och avfallsprodukter (biomassa) och undantas från kraven i hållbarhetslagen.

Parallellt är det angeläget att regeringen fortsätter att verka för att möjliggöra skattebefrielse av samtliga hållbara biobränslen i de pågående översynerna av energi- och miljöriktlinjerna i statsstödsreglerna (EEAG), förnybart- respektive energiskattedirektiven samt gällande taxonomin för hållbara investeringar.

Vidare är det också angeläget att införa en differentierad beskattningsmodell för biooljor jämfört med fossil eldningsolja eftersom energiinnehållet per volym är lägre för biooljor jämfört med fossil eldningsolja. En beskattning utifrån energiinnehåll skulle också bidra till att lindra beskattningsnivån för biooljorna. Vi efterfrågar därför att det införs en ny kategorisering i lagen om skatt på energi och i förordningen om fastställande av omräknade belopp för energiskatt och koldioxidskatt för att beakta de fysiska olikheterna mellan de olika bränslekategorierna.

Konsekvenserna för berörda industriers konkurrenskraft behöver beaktas

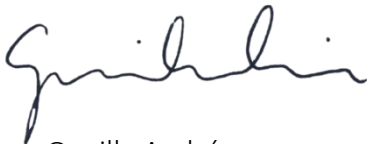
I promemorian saknas närmare konsekvensanalyser av skatteförslaget och särskilt vad gäller påverkan på berörda företags konkurrenskraft. Detta gäller särskilt de tekniska förutsättningarna för att snabbt anpassa och ställa om berörda industriers värmeproduktion till kraftigt höjd energibesiktning. De i dag relativt små mängder fossila bränslen som finns kvar, cirka fyra procent av energianvändningen, används i industriella processer där det är särskilt svårt och kostsamt att byta till ett fossilfritt alternativ. Vi anser att en komplettering behöver ske av de konsekvenser som uppstår för berörda industriers konkurrenskraft. Jämförelser behöver också göras med andra konkurrentländers energibesiktning då Sverige har en internationellt sett hög energibesiktning. Alltför snabba skatteförändringar som det nu primärt fiskala energiskatteförslaget riskerar att leda till att svensk industris konkurrenskraft urholkas. Det kan leda till nedläggningar av svensk verksamhet och färre svenska arbetstillfällen i stället för en faktisk omställning av energianvändningen.

Energiföretagen avstyrker höjd energiskatt och införande av koldioxidskatt för råttallolja

Energiföretagen Sverige avstyrker förslaget om att råttallolja som förbrukas för framställning av värme i annan kraftvärmeproduktion än den som sker i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet ska omfattas av full energiskatt och 91 procent av den koldioxidskatt som tas ut på fossil eldningsolja för uppvärmningsändamål.

Energiföretagen Sverige anser att motivet för energiskatten på råttallolja om att råttalloljan behövs som råvara i den kemiska förädlingsindustrin inte är ett godtagbart argument för att införa världens högsta energi- och koldioxidskatt på ett förnybart bränsle om det används i ett kraftvärmeverk. Även om det som konstateras i promemorian i praktiken inte används råttallolja i kraftvärmeverk är det mycket anmärkningsvärt att beskattningen utgår från användningsändamål. Det anges heller inga EU-rättsliga argument för skatten. Vi anser att det är anmärkningsvärt att regeringen återigen inför en icke-aktörsneutral beskattning gällande kraftvärmeverk. Detta strider också mot uttalandena i den senaste energipolitiska inriktningspropositionen (prop. 2017/18:228) som betonar att *"en konkurrenskraftig fjärrvärmesektor och effektiv elanvändning i uppvärmningen är förutsättningar för att klara den framtida el- och värmeförsörjningen under kalla vinterdagar"*. Det enda egentliga syftet med skatteförslaget synes vara att säkerställa en viss industris tillgång till råvara.

Dessutom strider skatteförslaget mot principen om att inte beskatta biobränslen och skatteförslaget skickar återigen en signal till EU-kommissionen om att Sverige inte är orubblig i sin princip om att hållbara biobränslen ska vara obeskattade. Förslaget går därmed också stick i stäv med de energi- och klimatpolitiska målen.

Gunilla Andrée

T.f. VD Energiföretagen Sverige

Erik Thornström

Ansvarig skatter, styrmedel,
energianvändning och resurseffektivitet